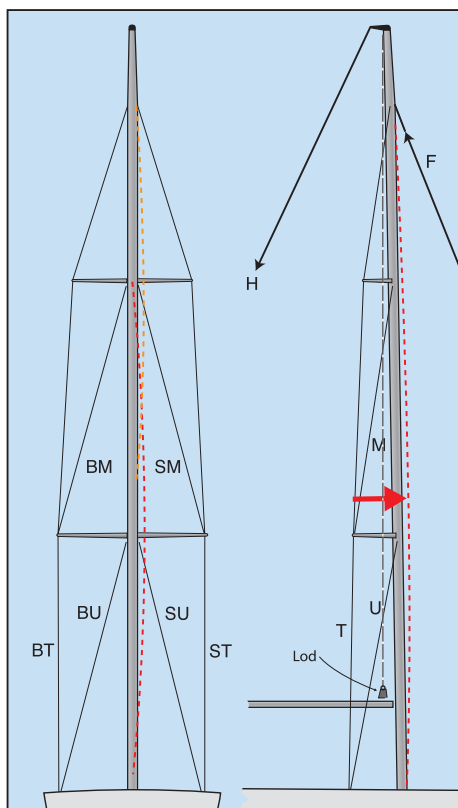
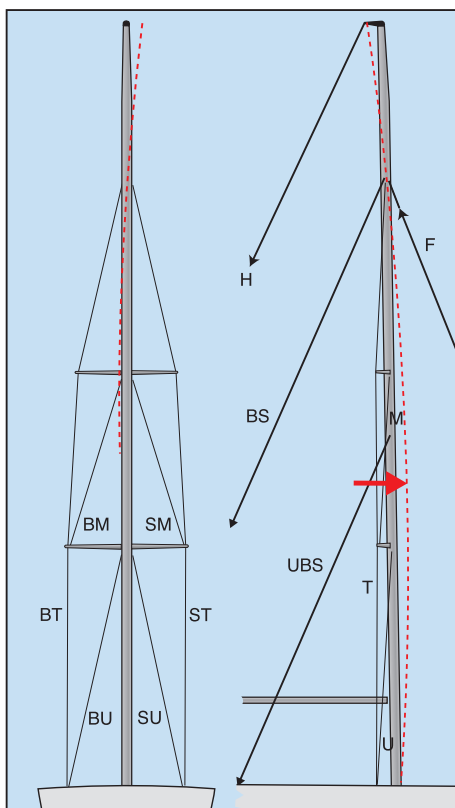

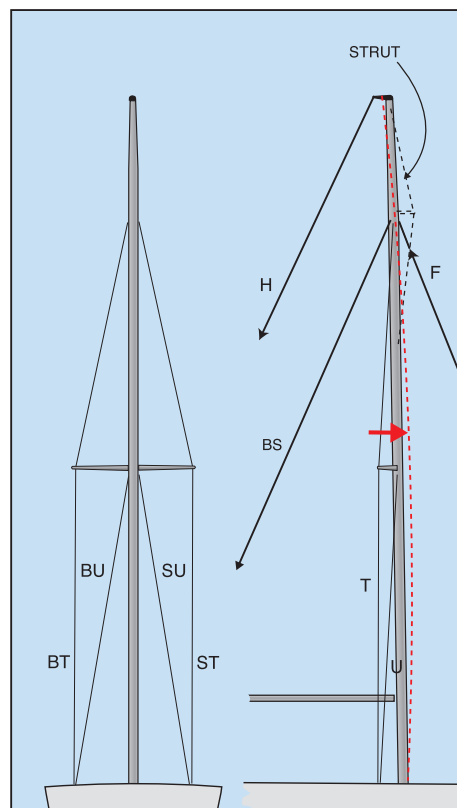
Tot rig giver bedre højde

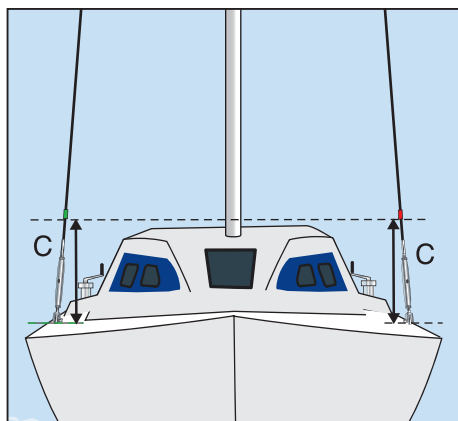
1. 9/10-riggen med forstaget lidt nede fra mastetoppen og bagudrettede sallingshorn benyttes på nutidens kapsejls/turbåde. Fordelen er indlysende, da man undgår de ekstra bagstag. For at holde masten lige og forstaget tot, skal topvanterne **ST** og **BT** sættes meget hårdt. Det samme med undervanterne **SU** og **BU**. Under sejls på halv vind hvor masten presses mod læ, strammes disse vant op i læsiden, og man stagvender og gør det samme på modsatte hals. Hvis masten har S-form mod styrbord slækkes **SU** lidt og **BU** tottes. Mellemanterne **SM** og **BM** holder toppen lige. Ved at hale hårdt i hækstaget **H** tottes forstaget **F** op. Med et lod i faldet kan mastehældningen måles.

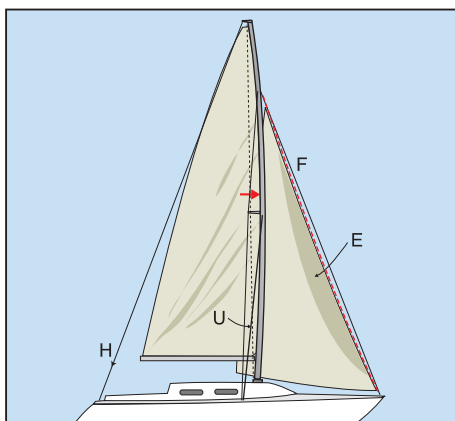
2. På lidt ældre både er denne 7/8-rig meget almindelig. Trimningen af topvant og undervant sker på samme måde som i tegning 1. Mellemanterne **BM** og **SM** skal dog sættes lidt løst for at undgå at mastetoppen bøjer for meget mod læ. Bagstagene skal hales hårdt over spil for at få forstaget tot (dette giver alt andet lige bedre højde på kryds). Det kraftige søgletryk på masten, kan få denne til at bue for meget frem på midten og derfor ses ofte et ekstra undervant **UBS** der trimmer krumningen af masten, så den passer til sejlets facon. Med hækstaget **H** kan storsejlets kappe trimmes mere åbent, så der kommer mere tvist i storsejlet.

3. 7/8-riggen på mindre både har kun et sæt sallingshorn og den kan derfor være sværere at få til at stå helt lige. Her skal topvanterne **ST** og **BT** være meget hårdt sat. Undervanterne **BU** og **SU** kontrollerer, hvor meget masten skal bøje frem på midten. Har man et hult storsejl skal de ikke være for totte. Her man derimod et forholdsvis fladt storsejl i fx kevlar dug, der ikke strækker sig ret meget, skal undervanterne være meget totte for at holde på midten af masten og undgå for stor mastekrumning. Når undervanterne er hårdt sat, kan man også tillade sig at hale mere på bagstaget **BS** og hækstaget **H** og dermed opnå et tottere forstag **F**.

7. Sådan kontrolleres det at masten står lodret i sideværts retning. Læg de to topvanter stramt ved siden af hinanden inden de sættes på masten og sæt tape på et lille stykke over terminalen. Tovvanterne strammes derefter op så afstanden **C** er lige stor.

8. Når vanterne og især undervanterne **U** er for slæk bøjer masten frem på midten og der bliver folder i storsejlet fra bomnokken og op til masten, når **H** hales. Forstaget **F** bliver slæk og genuen for hul **E** – alt sammen går ud over højden på kryds.

9. Hvis båden er for lugvig (hård på roret) skal man rette masten lidt op, så sejlcenret **S** flytter lidt fremad (blå prik). Men det kan gå ud over højden på kryds. Hvis man kan er det derfor bedre at flytte hele masten frem i mastesporet.